

Zgodnie z zaleceniami Polskiej Rady Konsultacyjnej ds. Parazytoz Zwierząt Towarzyszących (ESCCAP Polska), częstość podawania zwierzętom leków przeciworobaczych powinna opierać się na dwóch czynnikach - ocenie ryzyka narażenia zwierzęcia na zakażenie oraz wynikach badań laboratoryjnych w kierunku chorób pasożytniczych. Profilaktyczne leczenie empiryczne powinno zostać zredukowane do określonych przypadków, jak np. profilaktyka okołoporodowa, zwierząt polujących, karmionych surowym mięsem, czy zwierząt przebywających w schroniskach (lub innych, większych skupiskach).

Podawanie zwierzętom leków odrobaczających na podstawie otrzymanych wyników badań laboratoryjnych daje możliwość zastosowania celowanej terapii. Dzięki temu jest ona skuteczna, a jednocześnie zapobiega rozwijaniu się oporności pasożytów na dostępne środki lecznicze. Dlatego jakość otrzymanego wyniku jest niezwykle istotna.

Jednym z głównych czynników, które mają wpływ na prawidłowość wydanego wyniku jest pobranie i przygotowanie materiału do badań laboratoryjnych. Nieprawidłowy czas pobierania materiału, zbyt długi transport, nieodpowiednia temperatura przechowywania to najczęstsze czynniki, które prowadzą do fałszywie ujemnych wyników badań.

Badania parazytologiczne prób kału

Kał do badania koprologicznego należy pobierać przed podaniem leczenia lekami przeciworobaczymi. Jeśli jednak jest to badanie kontrolne po leczeniu, test należy wykonać nie wcześniej niż 1-3 tygodnie od zakończenia terapii.

Powinien być pobrany do czystych, odpowiednio do tego dedykowanych pojemnikach. Nie muszą być one jałowe. Ponieważ jaja pasożytów nie są równomiernie rozmieszczone w kale, zaleca się pobranie szpatułką próbek z trzech różnych miejsc. Jeśli zwierzę jest małe, można pobrać cały oddany kał do badania. Bezwzględnie jednak nie przekraczać $\frac{2}{3}$ objętości pojemnika, ponieważ może to spowodować jego rozszczelnienie i w konsekwencji utratę próby.

Pasożyty mają określone cykle rozrodcze, co sprawia, że nawet kał zainfekowanego zwierzęcia nie zawsze musi zawierać jaja pasożytów. By zwiększyć prawdopodobieństwo wykrycia inwazji, kał należy pobierać trzykrotnie, co 2-3 dni. Dopiero po uzyskaniu wyników ujemnych we wszystkich testach można postawić rozpoznanie braku inwazji pasożytniczej.

Pobrane próby kału należy bezzwłocznie zanieść do laboratorium, szczególnie jeśli są to próby kału biegunkowego. Kał biegunkowy lub wodnisty należy zbadać nie dłużej niż do 1

godziny od pobrania. Po tym czasie dochodzi do rozpadu trofozoitów pierwotniaków jelitowych, które są bardzo częstą przyczyną dolegliwości u zwierzęcia. Przekroczenie czasu analizy może doprowadzić do fałszywie ujemnego wyniku badania. Kał uformowany, oddawany do badania w kierunku oocyst pierwotniaków lub jaj pozostałych pasożytów jelitowych (helminy), można dostarczyć do laboratorium w ciągu maksymalnie 72 godzin od pobrania pod warunkiem, że jest przechowywany w temperaturze lodówki.

Fragmenty pasożytów lub całe osobniki

W przypadku uzyskania postaci dojrzałych lub ich fragmentów, zaleca się umieszczenie ich w czystym pojemniku zawierającym niewielką ilość wody. Taką próbę zaleca się przechowywać i transportować w temperaturze pokojowej, nie dłużej niż 24 godziny.

Pasożyty zewnętrzne

Rosnącą popularnością cieszą się badania wykonywane bezpośrednio z kleszcza. Za pomocą badań molekularnych istnieje możliwość oznaczenia patogenów, dla których może być on wektorem. Daje to możliwość przewidzenia ewentualnej transmisji choroby z pasożyta na zwierzę. W tym celu należy usunąć kleszcza ze skóry zwierzęcia i umieścić w suchym, szczelnym pojemniku, np. eppendorf. Przechowywać w temperaturze pokojowej aż do momentu przekazania do laboratorium.

Badania parazytologiczne wykonywane z krwi

Istnieje szereg chorób pasożytniczych, które obejmują układ krwionośny. W przypadku podejrzenia takich chorób jak filarioza czy babeszjoza, niezbędna jest jak najszybsza wizyta u lekarza weterynarii. Są to najczęściej choroby o piorunującym przebiegu, zagrażające bezpośrednio życiu zwierzęcia.

Krew do badań parazytologicznych powinna zostać pobrana przez lekarza weterynarii do probówki zawierającej EDTA. Bezpośrednio po pobraniu należy wykonać 2-3 rozmazy krwi na szkiełku podstawowym. W przypadku podejrzenia inwazji świdrowców lub mikrofilarii wykonuje się także preparat bezpośredni - daje to możliwość zaobserwowania ruchu pasożytów w próbce.

Badania laboratoryjne w kierunku ektopasożytów

Tak jak pchły, wszóły czy kleszcze są często zanyimi opiekunom zwierząt pasożytami, tak by potwierdzić inwazję świerzbowcem lub nużeńcem należy udać się na wizytę lekarską do lekarza specjalisty - najlepiej dermatologa. Lekarz pobiera zeszkrobinę z uwidocznionych zmian skórnych i ogląda ją bezpośrednio pod mikroskopem.

Większość chorób pasożytniczych zwierząt towarzyszących jest specyficzna gatunkowo. Są jednak takie, które powodują zachorowania także u ludzi. Dlatego prawidłowa profilaktyka zakażeń pasożytniczych, obejmująca częste badania kału i ewentualną terapię celowaną, jest niezwykle ważnym elementem w życiu opiekunów zwierząt i ich rodzin.

Autorka:

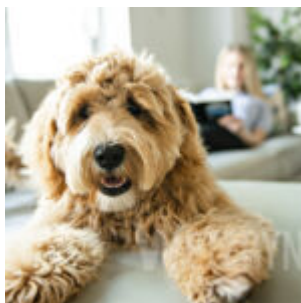
Karolina Baranowicz

Fotografia: licencja Creative Commons

Promowane

- [Konkurs wakacyjny - Weterynarz z przypadku](#)

- [Dlaczego pies sika na posłanie?](#)

- [NAJWAŻNIEJSZE MECHANIZMY OPORNOŚCI PAŁECZEK Z RODZINY ENTEROBACTERIACEAE](#)

- [Naukowcy wesprą hodowców świń](#)

- [Wypadnięcie kloaki u ptaków](#)